

Llegenda dels Sants màrtirs Llucià i Marcià

Les Masies de Voltregà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Mas Quintanes, Quintanes. 08509 Les Masies de Voltregà

Coordenades:

Latitud: 42.03173
Longitud: 2.19192
UTM Est (X): 433110
UTM Nord (Y): 4653615

Classificació

Número de fitxa 08117-88
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Antic Medieval
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Escola Agrària Quintanes](#)

[Conjunt troglodític de Quintanes](#)

Autoria de la fitxa Natalia Salazar -ArqueoCat SL-

Data de registre de la fitxa: dl., 22/05/2006 - 02:00

Descripció

Es tracta d'una llegenda popular coneguda entre els vilatans de Masies de Voltregà que està directament relacionada amb els eremitoris de Quintanes. La gent de la contrada explica que els sants patrons de Vic, Llucià i Marcià, perseguits pels romans van venir a refugiar-se a unes coves de la muntanya de Santa Llúcia. Aquestes coves avui dia han quedat englobades dins del perímetre de la finca de Quintanes, i per tant del terme municipal de Les Masies de Voltregà. Aquesta llegenda, segurament d'origen tardoantic o altmedieval, s'ha transmès al llarg dels segles per transmissió oral, fins que en Mossèn Jacint Verdaguer la va recollir i immortalitzar en la seva obra "Dos màrtirs de ma pàtria, o sia Llucià i Marcià" (1865). Els eremitoris que hem trobat al costat de l'oratori dedicat als sants màrtirs a la finca de Quintanes, venen a confirmar la cronologia de l'origen de la llegenda. Recordem que en temps del cristianisme més primitiu era freqüent que homes sants es retreïssin a viure a petites coves enmig de l'entorn rural per evangelitzar la pagesia encara pagana. La representació iconogràfica dels sants més estesa és la del moment del seu martiri: lligats nus a una columna, cremant-se vius a la foguera i amb un angelet que sosté sobre els seus caps la palma i la corona de màrtirs.

Història

No hem trobat cap rastre d'aquests sants als diccionaris hagiogràfics més coneguts, motiu pel qual creiem que aquesta llegenda pot ser una de les moltes fabulacions d'origen medieval sobre sants que han perdurat popularment fins els nostres dies. On si hem trobat la llegenda recollida és al "Costumari Català", segons el qual el dia 26 d'octubre se celebrava la festivitat d'aquests màrtirs. Sembla ser, que en Llucià i en Marcià, eren fills de Vic, i bruixots que, amb les seves arts i amb l'ajut del diable, que els era gran aliat, assolien tot allò que volien. Però, un bon dia, van voler fer-se seva una donzella cristiana, de manera que tot el poder dels bruixots va estavellar-se contra la força d'una creueta que aquella donzella portava penjada al coll. Els bruixots van comprendre que podia més la creu que no pas tots els seus enginys i l'ajut del diable, i van decidir servir Déu. Per purgar els seus errors vana anar a fer penitència a una cova de la muntanya de Santa Llúcia, del terme de Sant Hipòlit de Voltregà, la qual cova la tradició encara assenyala i és anomenada "cova dels sants màrtirs". Havent tornat a Vic després de molts anys de penitència, la gent els anava a trobar i els demanava malefícis propis de la bruixeria que havien practicat, i en dir ells que ja no feien de bruixots, la gent va descobrir que eren cristians i els van denunciar. Foren convidats a adorar els déus pagans i a practicar una altra vegada la bruixeria, i com que s'hi van negar, els van cremar enmig de la plaça de Vic. La festa d'aquests sants màrtirs també s'havia celebrat el primer dia d'abril, dia en què es rememora el descobriment per revelació celestial dels seus sepulcres, que havien restat perduts i ignorats durant molts segles.

Bibliografia

AMADES, Joan (1950): Costumari Català. El curs de l'any, Vol. V., Salvat Editores, Barcelona, p. 522.
RÉAU, Louis (1997). Iconografía del arte cristiano, Ediciones del Serbal, Barcelona.

